



NOVETATS LEGISLATIVES

Les noves taxes judicials.

Llei 10/2012, de 20 de novembre, modificada per RD Llei 3/2012, de 22 de febrer. Ordre HAP/2662/2012, de 13 de desembre.

Núm. 2/2013



LES NOVES TAXES JUDICIALS. LLEI 10/2012, DE 20 DE NOVEMBRE, MODIFICADA PEL RD LLEI 3/2013, DE 22 DE FEBRER. ORDRE HAP/2662/2012, DE 13 DE DESEMBRE.

Article 1. Àmbit d'aplicació de la taxa per l'exercici de la potestat jurisdiccional en els ordres civil, contenciós administratiu i social.

La taxa per l'exercici de la potestat jurisdiccional en els ordres civil, contenciós administratiu i social té caràcter estatal i és exigible de la mateixa manera a tot el territori nacional en els supòsits que preveu aquesta Llei, sense perjudici de les taxes i altres tributs que puguin exigir les comunitats autònomes en l'exercici de les seves respectives competències financeres, els quals no poden gravar els mateixos fets imposables.

Apunts: una de les principals novetats de la norma és l'exigència de la taxa en l'ordre jurisdiccional social, concretament respecte als recursos de suplicació i cassació.

Article 2. Fet imposable de la taxa.

Constitueix el fet imposable de la taxa l'exercici de la potestat jurisdiccional originada per l'exercici dels actes processals següents:

- a) La interposició de la demanda en tota classe de processos declaratius i d'execució de títols executius extrajudicials en l'ordre jurisdiccional civil, la formulació de reconvenició i la petició inicial del procés monitori i del procés monitori europeu.
- b) La sol·licitud de concurs necessari i la demanda incidental en processos concursals.
- c) La interposició de ~~la demanda en l'ordre jurisdiccional~~ **recurs** contenciós administratiu.
- d) La interposició del recurs extraordinari per infracció processal en l'àmbit civil.
- e) La interposició de recursos d'apel·lació contra sentències i de cassació en l'ordre civil i contenciós administratiu.
- f) La interposició de recursos de suplicació i de cassació en l'ordre social.
- g) L'oposició a l'execució de títols judicials.

Apunts: el fet imposable està constituït per la prestació de serveis en règim de dret públic que afectin o beneficiïn l'obligat tributari, i la determinació de la càrrega tributària es fa a partir del cost del servei prestat i no de la capacitat econòmica del contribuent.

Article 3. Subjecte passiu de la taxa.

1. És subjecte passiu de la taxa qui promogui l'exercici de la potestat jurisdiccional i en realitzi el fet imposable.

Als efectes previstos en el paràgraf anterior, s'entén que es realitza un únic fet imposable quan en **la demanda l'escrit amb què s'exerceix l'acte processal que constitueix el fet imposable** s'acumulin diverses accions principals, que no vinguin d'un mateix títol. En aquest cas, per al càlcul de l'import de la taxa se sumen les quanties de cada una de les accions objecte d'acumulació.

2. El pagament de la taxa el pot realitzar la representació processal o advocat en nom i per compte del subjecte passiu, en especial quan el subjecte passiu no resideixi a Espanya i sense que sigui necessari que aquest es proveeixi d'un número d'identificació fiscal amb caràcter previ a l'autoliquidació. El procurador o l'advocat no tenen responsabilitat tributària per raó del pagament esmentat.

Apunts: la norma incorpora novetats que en faciliten l'aplicació, com en els supòsits d'estrangers o residents fora d'Espanya personats en un plet a Espanya, en què es preveu que, amb caràcter general, sigui l'advocat o el procurador del subjecte passiu qui pagui la taxa que permeti els actes processals corresponents.

Article 4. Exempcions de la taxa.

1. Les exempcions objectives de la taxa estan constituïdes per:

a) La interposició de demanda i la presentació d'ulteriors recursos en relació amb els processos de **sobre** capacitat, filiació, **matrimoni** i menors, ~~així com els processos matrimonials que versin exclusivament sobre guarda i custòdia de fills menors o sobre aliments reclamats per un progenitor contra l'altre en nom dels fills menors~~ **regulats en el títol I del llibre IV de la Llei d'enjudiciament civil. No obstant això, estan subjectes al pagament de la taxa els processos regulats al capítol IV de l'esmentat títol i llibre de la Llei d'enjudiciament civil que no s'iniciïn de mutu acord o per una de les parts amb el consentiment de l'altra, encara que hi hagi menors, llevat que les mesures sol·licitades versin exclusivament sobre aquests.**

b) La interposició de demanda i la presentació d'ulteriors recursos quan es tracti dels procediments especialment establerts per a la protecció dels drets fonamentals i llibertats públiques, així com contra l'actuació de l'Administració electoral.

c) La sol·licitud de concurs voluntari pel deutor.

d) La interposició de recurs contenciós administratiu per funcionaris públics en defensa dels seus drets estatutaris.

e) La presentació de petició inicial del procediment monitori i la demanda de judici verbal en reclamació de quantitat quan la quantia d'aquestes no superi els dos mil euros. No s'aplica aquesta exempció quan en aquests procediments la pretensió exercitada es fon en un document que tingui el caràcter de títol executiu extrajudicial de conformitat amb el que disposa l'article 517 de la Llei 1/2000, de 7 de gener, d'enjudiciament civil.

f) La interposició de recursos contenciosos administratius quan es recorri en casos de silenci

Article 4. Exempcions de la taxa.

administratiu negatiu o inactivitat de l'Administració.

g) La interposició de la demanda d'execució de laudes dictats per les Junes Arbitrals de Consum.

h) Les accions que, en interès de la massa del concurs i prèvia autorització del jutge mercantil, s'interposin pels administradors concursals.

i) Els procediments de divisió judicial de patrimonis, tret dels supòsits en què es formuli oposició o se susciti controvèrsia sobre la inclusió o exclusió de béns, en els quals es meritara la taxa pel judici verbal i per la quantia que es discuteixi o la derivada de la impugnació del quadern particional a càrrec de l'opositor, i si ambdós s'hi oposen, a càrrec de cada un per la seva quantia respectiva.

2. Des del punt de vista subjectiu, estan, en tot cas, exempts d'aquesta taxa:

a) Les persones a les quals se'ls hagi reconegut el dret a l'assistència jurídica gratuïta, amb l'acreditació que compleixen els requisits per a això d'acord amb la seva normativa reguladora.

b) El ministeri fiscal.

c) L'Administració General de l'Estat, les de les comunitats autònomes, les entitats locals i els organismes públics dependents de totes aquestes.

d) Les Corts Generals i les assemblees legislatives de les comunitats autònomes.

3. En l'ordre social, els treballadors, siguin per compte d'altri o autònoms, tenen una exempció del 60% en la quantia de la taxa que els correspongui per la interposició dels recursos de suplicació i cassació.

4. En l'ordre contenciós administratiu, els funcionaris públics quan actuïn en defensa dels seus drets estatutaris tenen una exempció del 60% en la quantia de la taxa que els correspongui per la interposició dels recursos d'apel·lació i cassació.

Apunts:

> Una de les novetats més importants d'aquesta Llei és que les persones físiques ja no estan exemptes del pagament de la taxa, tret que tinguin reconegut el dret a l'assistència jurídica gratuïta. En aquest sentit, els treballadors, tant per compte d'altri com els autònoms, que interposin recursos de suplicació i cassació en l'ordre social, hauran d'abonar el 40% de la taxa que correspongui.

> El RD Llei 3/2013, de 22 de febrer, ha incorporat noves exempcions en el pagament de la taxa judicial, com els supòsits de separació matrimonial o divorci tramitats de mutu acord, o les execucions de laudes dictats per les Junes Arbitrals de Consum. Cal tenir en compte, a més, que s'ha modificat l'article 241 de la LEC amb l'objecte d'evitar la liquidació de la taxa en la condemna a costes que cal pagar a l'entitat bancària per part de la família desnonada o els seus avaladors.

➤ *Les modificacions introduïdes per la norma esmentada permeten també als funcionaris beneficiar-se d'una exempció del 60%, igual que la resta de treballadors en l'ordre social.*

➤ *Així mateix, el RD llei 3/2013, de 22 de febrer, ha avançat la modificació d'alguns aspectes de la Llei d'assistència jurídica gratuïta, i ha ampliat per aquesta via els subjectes exempts del pagament de la taxa.*

Article 5. Meritació de la taxa.

1. La meritació de la taxa es produeix, en l'ordre jurisdiccional civil, en els moments processals següents:

- a) Interposició de l'escrit de demanda.
- b) Formulació de l'escrit de reconvenió.
- c) Presentació de la petició inicial del procediment monitori i del procés monitori europeu.
- d) Presentació de la sol·licitud de declaració del concurs pel creditor i altres legitimats.
- e) Presentació de demanda incidental en processos concursals.
- f) Interposició del recurs d'apel·lació.
- g) Interposició del recurs extraordinari per infracció processal.
- h) Interposició del recurs de cassació.
- i) Interposició de l'oposició a l'execució de títols judicials.

2. En l'ordre contenciós administratiu, la meritació de la taxa es produeix en els moments processals següents:

- a) Interposició del recurs contenciós administratiu, acompanyada de la formulació de demanda o no.
- b) Interposició del recurs d'apel·lació.
- c) Interposició del recurs de cassació.

3. En l'ordre social, la meritació de la taxa es produeix en el moment de la interposició del recurs de suplicació o de cassació.

Apunts: *una vegada produïda la meritació de la taxa, el tribut s'exigeix pel procediment d'autoliquidació, que s'ha de verificar a través del model 696 aprovat per l'Ordre HAP/2662/2012, de 13 de desembre.*

Article 6. Base imposable de la taxa.

1. La base imposable de la taxa coincideix amb la quantia del procediment judicial o recurs, determinada d'acord amb les normes processals.
2. Els procediments de quantia indeterminada o aquells en els quals sigui impossible determinar-la d'acord amb les normes de la Llei 1/2000, de 7 de gener, d'enjudiciament civil, s'han de valorar en 18.000 euros de quantia als únics efectes d'establir la base imposable d'aquesta taxa.

A l'efecte de la determinació de la base imposable, es consideren procediments de quantia indeterminada els processos regulats al capítol IV del títol I del llibre IV de la Llei d'enjudiciament civil no exempts de l'abonament de la taxa.

3. En els supòsits d'acumulació d'accions o en els casos en què es reclamin diferents pretensions en una mateixa demanda, reconvenció o interposició de recurs, per al càlcul de la taxa s'ha de tenir en compte la suma de les quanties corresponents a les pretensions exercitades o les diferents accions acumulades. En cas que alguna de les pretensions o accions acumulades no sigui susceptible de valoració econòmica, s'hi ha d'aplicar la regla que assenyala l'apartat anterior.

Apunts:

- > *La quota tributària estarà integrada per una quantitat fixa determinada en funció de cada classe de procés, i una altra de variable derivada d'aplicar l'escala prevista en l'article següent a la base imposable monetària derivada de la quantia del procediment judicial o recurs objecte de gravamen.*
- > *Els processos de separació matrimonial o divorci no tramitat de mutu acord es consideren de quantia indeterminada. A la pràctica, això suposa que qui insti una demanda d'aquest tipus haurà d'assumir una taxa de 168 € (150 € de taxa fixa + 18 € de taxa variable).*

Article 7. Determinació de la quota tributària.

1. Sense perjudici de la seva modificació en la forma que preveu l'article 8, és exigible la quantitat fixa que, en funció de cada classe de procés, es determina en la taula següent:

En l'ordre jurisdiccional civil:

Verbal i canviari	Ordinari	Monitori, monitori europeu i demanda incidental en el procés concursal	Execució extrajudicial i oposició a l'execució de títols judicials	Concurs necessari	Apel·lació	Cassació i extraordinari per infracció processal
150 €	300 €	100 €	200 €	200 €	800 €	1.200 €

Article 7. Determinació de la quota tributària.

Quan després de l'oposició del deutor en un monitori se segueixi un procés ordinari, s'ha de descomptar de la taxa la quantitat ja abonada en el procés monitori.

En l'ordre jurisdiccional contenciós administratiu:

Abreujat	Ordinari	Apel·lació	Cassació
200 €	350 €	800 €	1.200 €

Quan el recurs contenciós administratiu tingui per objecte la impugnació de resolucions sancionadores, la quantia de la taxa, inclosa la quantitat variable que preveu l'apartat següent, no pot excedir del 50% de l'import de la sanció econòmica imposada.

En l'ordre social:

Suplicació	Cassació
500 €	750 €

2. **A més,** Quan el subjecte passiu sigui persona jurídica s'ha de satisfer, **a més,** la quantitat que resulti d'aplicar a la base imposable determinada d'acord amb el que disposa l'article anterior el tipus de gravamen que correspongui, segons l'escala següent:

De	A	Tipus - %	Màxim variable
0	1.000.000 €	0,5	10.000 €
	Resta	0,25	

3. Quan el subjecte passiu sigui persona física s'ha de satisfer, **a més,** la quantitat que resulti d'aplicar a la base imposable de la taxa un tipus del 0,10% amb el límit de quantia variable de 2.000 €

Apunts:

- > S'introdueix un notable increment de la taxa fixa (aplicable en funció del tipus de procés), molt superior a les quanties que s'estaven aplicant en virtut de l'article 35 de la Llei 53/2002, de 30 de desembre, respecte als ordres civil i contenciós administratiu. D'altra banda, es mantenen els tipus de la quantia variable (segons la quantia del procés), per bé que s'incrementa de 6.000 € a 10.000 € el màxim a liquidar per aquest concepte.
- > El RD llei 3/2013, de 22 de febrer, ha limitat la quantia de la taxa judicial en via contenciosa administrativa quan es tracta d'impugnacions de resolucions sancionadores. En aquests casos, la taxa no pot excedir del 50% de la multa imposada. Així mateix, s'ha reduït notablement la taxa variable quan el subjecte passiu és persona física. En aquests supòsits, el tipus aplicable és del 0,10%, amb un límit de quantia variable de 2.000 €.

Article 8. Autoliquidació i pagament.

1. Els subjectes passius han d'autoliquidar aquesta taxa d'acord amb el model oficial establert pel Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques i l'han d'ingressar en el Tresor Públic d'acord amb el que disposen la legislació tributària general i les normes reglamentàries de desenvolupament d'aquest article.

2. El justificant del pagament de la taxa d'acord amb el model oficial, degudament validat, ha d'acompanyar qualsevol escrit processal mitjançant el qual es realitzi el fet imposable d'aquest tribut.

En cas que no s'hi adjunti el justificant esmentat, el secretari judicial ha de requerir el subjecte passiu perquè l'aporti **en el termini de 10 dies**, i no ha de donar curs a l'escrit fins que aquesta omisió sigui solucionada. ~~La falta de presentació del justificant d'autoliquidació no impedeix l'aplicació dels terminis que estableix la legislació processal, de manera que~~ L'absència d'esmena d'aquesta deficiència, després del requeriment del secretari judicial a què es refereix el precepte, dóna lloc a la preclusió de l'acte processal i a la consegüent continuació o finalització del procediment, segons escaigui.

3. Si durant qualsevol procediment es fixa una quantia superior a la inicialment determinada pel subjecte passiu, aquest ha de presentar una declaració liquidació complementària en el termini d'un mes a comptar de la fermesa de la resolució que determini la quantia. Ocorre el mateix fet en el cas que la quantia del procediment no hagi estat determinada inicialment pel subjecte passiu o en els casos d'inadequació del procediment.

Si, per contra, la quantia fixada per l'òrgan competent és inferior a la inicialment determinada pel subjecte passiu, aquest pot sol·licitar que es rectifiqui l'autoliquidació presentada i, si s'escau, que es torni la part de la quota tributària presentada en excés, de conformitat amb el que preveu la normativa reguladora de les devolucions d'ingressos indeguts de naturalesa tributària.

4. El secretari judicial, en el termini de 5 dies des de la notificació de la resolució en la qual es determini la quantia definitiva, ha de comunicar per escrit la modificació de la quantia a la delegació de l'Agència Estatal d'Administració Tributària a la demarcació de la qual radiqui la seu de l'òrgan judicial, als efectes oportuns.

5. S'ha d'efectuar una devolució del 60% de l'import de la quota d'aquesta taxa, que en cap cas dóna lloc a la meritació d'interessos de demora, quan, en qualsevol dels processos la iniciació dels quals doni lloc a la meritació d'aquest tribut, ~~s'assoleixi una solució extrajudicial del litigi~~ **tingui lloc l'aplanament total o s'assoleixi un acord que posi fi al litigi.**

Aquesta devolució també és aplicable en aquells supòsits en què l'Administració demandada reconegui totalment en via administrativa les pretensions del demandant.

Es té dret a aquesta devolució des de la fermesa de la resolució que posi fi al procés i faci constar ~~aquesta~~ **la** forma de terminació.

6. Els subjectes passius tenen dret a la devolució del 20% de l'import de la quota de la taxa quan s'acordi una acumulació de processos, que en cap cas dóna lloc a la meritació d'interessos de demora.

Apunts:

- > La taxa s'ha de liquidar a través del model 696 publicat a l'Annex I de l'Ordre HAP/2662/2012, de 13 de desembre, i és exigible per a fets imposables que tinguin lloc a partir de la seva entrada en vigor, és a dir, el 17.12.2012.
- > La norma preveu dos supòsits innovadors de devolucions: en primer lloc, la devolució del 60% de la taxa quan s'assoleixi la solució extrajudicial del litigi, i en segon lloc, la devolució del 20% quan s'acordi una acumulació de processos. En ambdós casos, la devolució s'ha d'iniciar a instàncies del subjecte passiu de la taxa mitjançant la presentació d'una sol·licitud de devolució a través del model 695 publicat per l'Annex II de l'Ordre HAP/2662/2012, de 13 de desembre. El termini per sol·licitar la devolució és de 4 anys des de la data de la fermesa de la resolució que posi fi al procediment, o des de la data en què s'acordi l'acumulació de processos.

Article 9. Gestió de la taxa.

1. La gestió de la taxa que regula aquest article correspon al Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques.
2. Per ordre del ministre d'Hisenda i Administracions Públiques s'han de regular els procediments i els models d'autoliquidació de la taxa.

Apunts: l'aplicació i exigència de la taxa es va produir amb l'entrada en vigor, el 17.12.2012, de l'Ordre HAP/2662/2012, de 13 de desembre, per la qual s'aprova el model 696 d'autoliquidació, i el model 695 de sol·licitud de devolució per solució extrajudicial del litigi i per acumulació de processos.

Article 10. Bonificacions derivades de la utilització de mitjans telemàtics.

S'estableix una bonificació del 10% sobre la taxa per activitat judicial per als supòsits en què s'utilitzin mitjans telemàtics en la presentació dels escrits que n'originen l'exigència i en la resta de les comunicacions amb els jutjats i tribunals en els termes que estableixi la Llei que les regula.

Apunts:

- > La norma estableix una bonificació en el pagament de la taxa per l'ús de mitjans telemàtics.
- > Cal tenir en compte, a més, que la novetat principal pel que fa al model de taxa anterior, és la desaparició del paper preimprès. En aquest sentit l'Ordre HAP/2662/2012, de 13 de desembre, estableix que, en cas que el subjecte passiu de la taxa sigui una persona jurídica o entitat adscrita a la Delegació Central de Grans Contribuents o a alguna de les Unitats de Gestió de Grans Empreses de les Delegacions Especials de l'AEAT, i en el cas de les entitats que tinguin forma jurídica de SA o de SL, la presentació d'aquests models s'ha d'efectuar de forma obligatòria per via telemàtica a través d'internet.
- > En la resta de casos, tant l'autoliquidació com la sol·licitud de devolució també es poden presentar en format paper obtingut en imprimir el resultat d'emplenar el formulari corresponent, que està disponible a la Seu electrònica de l'AEAT (<https://agenciatributaria.gob.es>).
- > La presentació de la declaració per via telemàtica la pot efectuar el mateix declarant o bé un tercer que actui en representació seva, d'acord amb el que estableixen els articles 79 a 81 del RD 1065/2007, de 27 de juliol, i de l'Ordre HAC/1398/2003, de 27 de maig.

Article 11. Vinculació a la taxa.

La taxa judicial es considera vinculada, en el marc de les disposicions de la Llei 1/1996, de 10 de gener, d'assistència jurídica gratuïta, al sistema de justícia gratuïta en els termes que estableix la llei de pressupostos generals de l'Estat de cada exercici.

Apunts: aquest article entra en vigor l'1.1.2013.

Disposició derogatòria única. Derogació normativa.

Es deroga l'article 35 de la Llei 53/2002, de 30 de desembre, de taxes i preus públics.

Apunts:

- > *Es deroga l'article en què, fins avui, es regulava la taxa per a l'exercici de la potestat jurisdiccional, en altres termes i únicament per als ordres civil i contencios administratiu.*
- > *D'altra banda, l'Ordre HAP/2662/2012, de 13 de desembre, ha derogat l'Ordre HAC/661/2003, de 24 de març, per la qual es va aprovar el model d'autoliquidació de la taxa vigent fins al moment.*

